

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samrådsspørgsmål Æ af 23. marts 2007
Titel	”Hvordan forholder ministeren sig til de seneste års søgning til læreruddannelsen, frafald fra læreruddannelsen og antallet af uddannede lærere, der søger væk fra folkeskolen?”
Målgruppe	Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	Ej nærmere defineret
Tid og sted	Tirsdag den 17. april 2007, kl. 14.00 Folketinget, værelse S-092

Disposition

1. **Indledning – siden samrådet den 3. november 2006**
2. **Om de seneste års søgning til læreruddannelsen**
3. **Om frafald i læreruddannelsen**
4. **Om antallet af uddannede lærere, der søger væk fra folkeskolen**

1. Indledning – siden samrådet den 3. november 2006

- Den 3. november 2006 besvarede jeg over for Uddannelsesudvalget samrådspørgsmål A om en eventuel sammenhæng mellem det faldende antal ansøgere til læreruddannelsen, manglende prestige i lærerarbejdet, og hvad jeg ville gøre ved det.
- Jeg oplyste dengang bl.a., at Undervisningsministeriet har iværksat to undersøgelser, som vil foreligge i foråret 2007.
- Den ene undersøgelse vedrører de unges bevæggrunde for at vælge eller fravælge en række mellemlange videregående uddannelser, heriblandt læreruddannelsen. Undersøgelsen vil indeholde oplysninger om unge, som fravælger at tage en læreruddannelse, og om hvordan de, som er i gang med læreruddannelsen, oplever uddannelsen i forhold til deres forventninger til studiet. Undersøgelsen offentliggøres om ganske kort tid.
- Den anden undersøgelse er en specifik prognose for den fremtidige forsyning af folkeskolelærere. Den undersøgelse har vi fået lovning på omkring maj/juni måned 2007.
- Når begge undersøgelser foreligger, vil jeg have et grundlag at forholde mig til spørgsmålet om, hvilke initiativer der eventuelt kan være behov for, for at øge tilgangen til læreruddannelsen.
- De kommende undersøgelser, skal naturligvis ikke afholde mig fra at knytte nogle bemærkninger til de tal vedrørende søgning og frafald, som vi allerede kender.

2. Om de seneste års søgning til læreruddannelsen

- En opgørelse fra UNI-C fra februar 2007 viser, at der i perioden fra 1990 til 2004 samlet er sket en stigning i optaget på læreruddannelsen fra 1.758 til 4.246. Selvom søgningen til læreruddannelsen er faldet de seneste par år, optages der i dag mange flere studerende end i starten af 1990'erne.
- Vi kan dog konstatere, at antallet af ansøgere i kvote 2 med læreruddannelsen som 1. prioritet igen i år har fulgt de seneste års mønster og er faldende.
- Men – som formanden for seminariernes rektorforsamling har gjort opmærksom på – har der de senere år været flere ansøgere via kvote 1. Det er en adfærdændring, som regeringen glæder sig over. Det er vigtigt, at de unge kommer hurtigt i gang med en videregående uddannelse.
- Desværre er stigningen i antallet af ansøgere i kvote 1 er ikke stor nok til at hindre, at det samlede ansøgertal til læreruddannelsen er vigende i disse år.
- Der er allerede gjort og sagt meget godt om den nye læreruddannelse, som forhåbentlig på sigt vil medvirke til en øget søgning.
- Vi vil naturligvis følge udviklingen nøje, men meget tyder dog på, at vi også til sommer vil opleve et fald i de optagne studerende på læreruddannelsen.

3. Om frafald i læreruddannelsen

- Selvom der i dag optages mange flere på læreruddannelsen end i starten af 1990'erne, får vi ikke tilsvarende flere ud. Andelen af lærerstuderende, der fuldfører uddannelsen er ifølge opgørelsen fra UNI-C fra februar 2007 faldet fra 83% i 1990 – til 63% i 2004.
- Samme opgørelse viser, at risikoen for frafald er størst for studerende med lave karakterer fra en forudgående gymnasial uddannelse. Især fra 1998 ligger fuldførelsesprocenterne for studerende med et gymnasialt karaktergennemsnit på 7,5 eller derunder langt under studerende med højere adgangskarakterer.
- Desuden viser opgørelsen, at de optagnes adgangskarakterer generelt er faldet.
- Noget tyder på, at det ikke nytter hovedløst at rekruttere mange studerende. Det skal være de rigtige, der søger ind på uddannelsen, og som gennemfører.
- De helt store udfordringer for læreruddannelsesinstitutionerne i disse år er
  - at tiltrække dygtige studerende,
  - at reducere frafaldet i uddannelsen og
  - at sikre, at de rigtige gennemfører.
- De nye adgangskrav til linjefag, vil – sammen med kvalitetsløftet i uddannelsen i øvrigt – bidrage til et højt og ensartet undervisningsniveau, og forhåbentlig også hjælpe institutionerne til at bruge kræfterne på de rigtige og reducere frafaldet.
- Desuden er nedbringelse af frafald for professionsbachelor – herunder for lærerstuderende – et prioriteret indsatsområde i Aftalen om udmøntning af globaliseringspuljens midler. Det betyder bl.a.
  - at mål for reduktion af frafald skal inddrages i professionshøjskolernes udviklingskontrakter, og
  - at de konkrete mål og indikatorerne herfor vil blive fastsat i drøftelserne mellem professionshøjskolens bestyrelse og Undervisningsministeriet.
- Samlet set er der således mange initiativer undervejs til at nedbringe det uønskede frafald.

4. Om antallet af uddannede lærere, der søger væk fra folkeskolen

- Jævnligt hører vi i pressen, at lærerne flygter fra folkeskolen på grund af stressede arbejdsdage, mangel på respekt, osv.
- Selvfølgelig er der blandt de uddannede lærere en vis søgning væk fra lærergerningen. Det – antager jeg – gælder for alle professioner. Danskerne videreuddanner sig i stor stil og nogle skifter erhverv. Det skal vi kun være glade for.
- At nogle uddannede lærere søger væk fra folkeskolen er kun et problem, hvis det skyldes forhold i skolen, som der kan rettes op på, eller – naturligvis – hvis der ikke er tilstrækkeligt mange lærere tilbage til at undervise eleverne.
- Hvis lærerne i hobetal forlod folkeskolen, ville kommunerne være de første og de nærmeste til at mærke det.
- Vi har i ministeriet derfor spurgt KL, om de har kendskab til antallet af uddannede lærere, der søger væk fra folkeskolen.
- Men KL har ikke undersøgt omfanget af lærere, der søger væk fra folkeskolen.
- Når KL ikke selv har fundet anledning til at undersøge omfanget, og jeg i øvrigt ikke er bekendt med undersøgelser, der dokumenterer en aktuel lærerflugt fra folkeskolen, føler jeg mig tryk ved at henvise til, at der i maj/juni måned 2007 kommer en udførlig lærerprognose, som vil give et billede af den fremtidige lærerforsyning.